

24 Duyên Hệ (2)

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[20/04/2026 - 06:34 - anhlibrary]

Chúng ta ôn lại cái bài học hồi sáng tí. Nhiều bà con ở đây cứ nghe ôn lại bài cũ cái ngán. Nghe bài cũ ngán, mà bài cũ không nắm thì nó qua mới không được. Là bà con phải đồng ý với chúng tôi rằng là từ một cái 1 giây thiện ác buồn vui trong lòng mình. Mình ở đây là ai? Mình đây là con giun. Con giun, con đẻ một giây đồng hồ buồn vui, thiện ác, sướng khổ của một con giun, con đẻ hay của là Ngọc Hoàng, Thượng Đế, Đế Thích, rồi tới Phạm Thiên, rồi cho tới Thánh nhân. Đó là nói về tâm lý.

Còn nói về vật lý, từ một cái nguyên tử, phân tử, quang tử và điện tử nhỏ xíu mà mình thấy không được. Cho tới một cái hạt cát, rồi cho tới những cái nhật nguyệt, những cái thiên thể lớn. Đây thì tất cả những cái thứ gọi là Tâm và Vật đó trong vô lượng vũ trụ và tất cả chúng sinh nó đều được cấu tạo, được hình thành từ các cái nguyên tố, các cặp nguyên tố thí dụ như là:

- Tâm và Vật.
- Thiện ác.
- Sướng khổ.
- Nhân và quả.

Đúng không ta? Mà những cái cặp nguyên tố đó, nó gồm có hai trường hợp.

1/ Tức là cái này nó giúp cho cái kia bằng cách là trợ sinh.

2/ Hoặc trường hợp thứ hai nó giúp nhau bằng cách là trợ lực.

Nhớ này không ta? Mà mỗi cái trường hợp trợ sinh và trợ lực này nè nó lại có bốn trường hợp nữa đó là:

- A giúp B bằng cách là có trước.
- A giúp B bằng cách là có sau,.
- A giúp B bằng cách là cùng lúc.
- A giúp B bằng cách là vắng mặt.

Xong chưa? Rồi đó là một, là trường hợp thứ nhất là chữ Duyên được định nghĩa như vậy đó.

Trường hợp hai nghe cho kỹ, trường hợp hai cũng chữ Duyên đó mà được trình bày theo một cách khác. Nghe cho kỹ nè, cũng chữ Duyên đó mà được trình bày theo một cách khác. Có nghĩa là các cái cặp nguyên tố mà tạo nên vũ trụ và chúng sinh nhớ không? Những cái cặp đó nó giúp tạo ra và nuôi lớn. Tạo ra và nuôi lớn vũ trụ bằng ba cách.

- Cách một là nó giúp bằng cái bản chất của nó.
- Cách hai nó giúp bằng cách thức.
- Cái thứ ba nó giúp bằng cái thời điểm.

Tức là nhiều khi xét về bản chất thì giúp được đó nhưng mà thời điểm không có đúng. Hiểu không ta? Thí dụ như mình biết là cũng con người mình ai cũng sống bằng các cái sinh tố vi lượng, ai cũng biết mình sống bằng những cái vitamin, ai cũng biết mình sống bằng cái chất amin hữu cơ. Nhưng tùy lúc mà mình ăn thực phẩm nhai hay là có lúc mình phải ăn thực phẩm uống, có lúc mình phải xài thực phẩm qua cái đường tĩnh mạch phải không ta? Có lúc mình phải vô bằng đường truyền dịch. Cũng cái chất đó, cũng cái chất đó thôi. Nhưng có lúc mình bỏ vô trong thức ăn, lúc nó trong thức ăn mình nuốt, mình nhai mình nuốt. Có lúc mình hòa tan vào trong nước mình uống nhưng mà có lúc thì mình mê man, mình bắt buộc cũng cái chất đó nhưng phải chuyển vô trong người mình bằng đường truyền dịch. Thì lúc cũng cái chất đó nhưng mà cái cách thức và cái thời điểm nó khác rồi phải không ta? Do thời điểm đặc biệt cho nên là cái cách thức nó cũng đặc biệt, mặc dù bản chất trước sau như một, phải không? Đó cho nên có trường hợp nó chỉ thay đổi về cách thức, thay đổi về thời điểm, nhưng mà cách thức, nhưng mà bản chất vẫn là một.

Có lúc A giúp B bằng cách là nó thay đổi cả bản chất luôn. Nó thay đổi cả bản chất mà thay đổi cả cách thức mà thay đổi cả thời điểm luôn nha.

Nhớ, thì chiều nay mình ôn lại như thế này. Một cách hiểu khác về các Duyên. Một cách hiểu khác về các Duyên đó là thế giới gồm có chúng sanh và vũ trụ được sinh ra và thúc đẩy, thúc đẩy nuôi

lớn tồn tại bằng các cặp nguyên tố. Các cặp nguyên tố ấy tùy lúc mà được Đức Phật Ngài phân loại và gọi tên khác nhau. Phần này sáng học rồi hả? Cũng chỉ là thiện ác, nhân quả, sướng khổ, buồn vui, thích và ghét. Nhưng những cặp nguyên tố đó có lúc được Ngài gọi bằng cái gì ta? Sáng tôi nói đó, Hữu vi phải không? Hữu vi. Có lúc Ngài gọi nó là:

- Danh Sắc tức là Tâm và Vật.
- Có lúc Ngài gọi nó là các Thọ, các cảm giác.
- Có lúc Ngài gọi nó là các sự tiếp xúc, tức là 6 Xúc.
- Có lúc Ngài gọi nó là 6 Tường, 6 Tư.

Ngày hôm qua học rồi cái này nha. Ngày hôm qua học rồi nha, về có coi bài này không?

- Có lúc là cả vũ trụ này Ngài nói rằng nó được nuôi lớn bởi 4 thứ Thực phẩm.
- Rồi có lúc thầy nói nó được nuôi lớn bởi các Nhân, các Quả.
- Rồi có lúc các Nghiệp, các Thiện và các Đạo.

Hồi sáng có nhớ hả? Rồi, thì ôn lại cho bà con có cái khái niệm nhớ. Xong bây giờ mình mới học kỹ cái phần hồi sáng. 24 Duyên được nằm trong ba nhóm, được kể trong ba nhóm.

1/ Nhóm một là A tác động B bằng Bản chất của mình gồm các Duyên sau đây:

- Nhân Duyên, bản chất phải không ta? Nhân duyên.
- Trường Duyên.
- Vật Thực Duyên có ghi chưa?
- Quyền Duyên.
- Thiên Duyên.
- Đạo Duyên.

Tức là A với B bằng bản chất của mình.

2/ Nhóm thứ hai A giúp B cách thức là như gồm các duyên như:

- Trùng Dụng Duyên. Giúp nhau bằng sự nối tiếp liên tục không gián đoạn. Giúp nhau bằng cách là Tâm trước, Tâm sau cùng làm chung một việc.
- Thường Cận Y Duyên là thói quen được lặp đi, lặp lại.
- Tương Ứng Duyên. Giúp nhau bằng cách là đan xen, hòa quyện thành một khối.
- Bất Tương Ứng Duyên, giúp nhau bằng cách là giữ thế độc lập.
- Hiện Hữu Duyên, Bất Ly Duyên là giúp nhau bằng sự có mặt của mình.
- Ly Khứ, Vô Hữu Duyên giúp nhau bằng sự vắng mặt của mình.

Giúp nhau bằng cách là cái sau lặp lại cái việc của cái trước. Bây giờ tôi hỏi các vị nè, các vị có nghe hoặc có đọc là cái Tâm nó sanh diệt nhanh đến mức mà trong một búng tay, một cái tróc tay thế này nó sanh diệt rất là nhiều cái? Có nghe đó không? Rồi như vậy để hoàn tất cái chuyện mà mình lạy Phật trong 1 phút mình phải xài rất là nhiều Tâm. Đúng không? Như vậy thì lúc đó có vô số cái Tâm Thiện nó lặp đi, lặp lại nhanh, sanh diệt, sanh diệt, liên tục suốt cả phút như vậy đó thì mình mới hoàn tất ba cái lạy đúng không ta? Và cái thiện trước, thiện sau nó phải giống hệt nhau hiểu không? Chứ còn có đũa, mà lạy đũa kia thôi khỏi lạy, thôi không thềm lạy, thôi không thềm lạy được không? cái kiêu mà yêu, không yêu, yêu, không yêu, kiêu mấy bà lật rau đó là không có được, có biết cái trò chơi đó không? chơi lá thông, mình muốn chia tay thẳng nào cái mình lấy cái lá học bài, cái yêu, không yêu vậy đó, biết cái đó không? thầy chùa biết mà người ngoài không biết.

Thì cái kia thì không kể vì cái kia là yêu và không yêu hai cái nó khác nhau phải không? còn cái này là Tâm trước và Tâm sau nó phải cùng làm một việc nghĩa là lạy đi, lạy đi, lạy đi, thì cái Tâm trước, Tâm sau nó phải giống nhau một loạt nó mới hoàn tất được một công việc.

Đó là tôi nói việc thiện mà thiện nhỏ, còn nếu mà thiện lớn mình nhập định trong vòng 1 tiếng, 2 tiếng, 1 ngày, 2 ngày thì cái loại Tâm đó nó phải giống nhau và nó phải được lặp đi, lặp lại kéo dài suốt nhiều ngày. Hiểu không ta? hoặc là chỉ cần nói trong đây nói rớt ráo chỉ cần hơn hai lần thì được cũng là được kể là Trùng Dụng Duyên có nghĩa là có những cái việc mà nó đòi hỏi là Tâm trước, Tâm sau nó phải cùng làm một việc thì nó mới đủ mạnh và mới đủ để mà làm một cái việc gì đó, nghe kịp không, đó có phải là Duyên hay không.

Thí dụ như bây giờ các vị xắt, các vị thái làm bếp, cái động tác mà lấy lên thì xắt xuống, cái lấy lên để xuống, lấy lên xuống phải lặp đi, lặp lại nhiều lần mình mới làm xong một công việc gì đó hiểu không? hoặc là mình đi, một cái bước đi, đây một đoạn đường ngắn có khoảng chừng 10m thôi, thì

cái động tác mà bước đi, bước, dờ, bước, đạp, dờ, bước, đạp đó được lặp lại nhiều lần thì cái cách mà lặp đi, lặp lại đó nó cũng là một cái thứ Duyên tác động hoặc là mình muốn nghe được tiếng gió mà nó thổi trên lá lao xao thì làm sao ta? thì nó cũng lặp lại chuyện đó phải không? lá đưa qua, đưa lại, đưa qua, đưa lại. Cho nên mình không học đạo, mình coi thường cái chuyện đó. Chứ thật ra cái chuyện mà lặp đi, lặp lại trong cùng một động tác, cùng một chủ đích nó cũng là một thứ động lực trong đời sống. Rồi cái đó được gọi là Trùng Dụng Duyên.

Rồi trường hợp nữa là thói quen được lặp đi, lặp lại nó cũng là một thứ Duyên. Thì cái đó được gọi là Thường Cận Y Duyên, có ghi đó chưa? Cái sau với cái trước nó cùng làm một việc gọi là Trùng Dụng.

Còn cái thói quen ấy là chuyện khác. Thói quen tức là cái việc đó được làm tới làm lui nhiều lần gọi Thường Cận Y Duyên. Thí dụ như bây giờ cái kiếp này mình gặp người ta khổ cái mình bố thí. Gặp người ta nghèo mình bố thí, gặp người ta bệnh mình bố thí, gặp người ta thua kém mình, mình bố thí. Hoặc là mình gặp cái người mà thuyết pháp nói đạo thì mình nhào vô mình nghe. Thấy người ta dạy học thì mình nhào vô mình học. Thì cái thói quen đó nhiều đời như Ngài Xá Lợi Phất, Ngài A Nan trong Kinh nói tại sao gọi là đại trí? Là trong đệ tử Đức Phật là nói cho đủ là 80, còn nói 80 là gom luôn cả những vị không nổi tiếng, chỉ có biệt hạnh thôi. Còn nếu mà nói bên Tăng Ni, tức là 47 với 13 là nhiều ta? 60, chỉ 60 thôi.

Thì trong 60 vị đệ tử lớn hàng đầu của Đức Phật thì trong đó một nửa là nặng về Định, một nửa nặng về Tuệ. Còn Giới thì bắt buộc, vị nào bên Định, vị nào bên Tuệ thì bắt buộc cũng đều có Giới. Có biết chuyện đó không ta? Cho nên không có kể. Không có vụ mà La Hán này mạnh về Giới, vị kia yếu Giới là không có. Cái đó không có, nhớ cái đó nha. Không có. Cho nên khi mà Thánh Tăng mà kể thành hai đó là chỉ kể mạnh về Định, mạnh về Tuệ thôi chứ không có kể mạnh về Giới. Mạnh về Giới vậy mấy vị kia yếu về Giới là giống mình rồi. Cho nên là một bên mạnh về Định, một bên mạnh về Tuệ.

Mạnh về Định là sao? Trong dòng luân hồi nó cứ có cơ hội là ly dục đắc thiên, ly dục đắc thiên, hoài vậy đó. Bên cái nhóm đệ tử Ngài mạnh về Định đó. Như ngài Anuruddha và đệ nhất về thiên nhân đó trước khi mà gặp Phật ra đời đó là 300 kiếp liên tục là Ngài ở Phạm Thiên, leo lên, rớt xuống, rớt xuống tu tiếp leo lên, rớt xuống, rớt xuống, leo lên, rớt xuống, 300 như vậy, cho nên kiếp cuối đó Ngài tu thiên dễ như mình lấy đồ trong túi ra vậy đó, ngồi chỉ ngồi hít thở ba hơi đắc, ly dục rất dễ, định tâm rất dễ, rồi còn cái nhóm thứ hai là cái nhóm Định là do ngài Mục Kiền Liên, Ngài đứng đầu.

Còn cái nhóm hai đó là nhóm Ngài Xá Lợi Phất. Đời đời sanh ra mà nghe ở đâu có cái người hiền trí là tới học. Từ học nghề cho đến học chữ. Rồi từ học khoa học cho đến học triết học, tư tưởng, tôn giáo. Hễ nghe nói có chữ, có nghề là tới học. Có nghề học nghề, có chữ học chữ, học nghề học nghề, học chữ học chữ là cái đám đệ tử Ngài Xá Lợi Phất, đệ tử Đức Phật làm chia hai nhóm, tôi đang nói mấy vị lớn nha chứ còn mấy vị nhỏ... nói chung dầu có được kể tên hay không kể tên thì các vị tự động nằm trong một trong hai nhóm có đúng không ta? dầu có được kể tên hay không kể tên thì tự nhiên mình cũng lọt ở trong nhóm nào đó.

Thí dụ như người ta không ai nhắc các vị hết, thì các vị có nằm trong nhóm nhà giàu và nghèo của thế giới không? hay là người ta không kể nghĩa là mình không có, mình có nằm trong nhóm giàu, nhóm nghèo không? chứ đâu có cần nói người ta đâu có kể đến tên tôi đâu, cho nên tôi phi tưởng phi phi tưởng vừa có vừa không, đâu có, mình cũng tự nhiên mình nằm ở trong nhóm nào chứ, đây, nhớ cái đó nha, rồi sẵn đây nói luôn, trong mỗi phút mình biết hay không biết mình đang có mặt trên con đường về đâu đó, sáng học rồi phải không? trong mỗi phút dầu biết hay không biết mình đang kín đáo xây dựng một chôn về cho mình trong kiếp sau, cái thứ ba mới ghê, trong mỗi phút dù muốn hay không muốn tự mình nê, xếp mình vào một nhóm nào đó trong Tam giới. Cái vụ này mệt đó. Mình không có muốn, mình không có biết, biết gì đâu xếp. Nhưng mà cái kiểu sống của mình, cái kiểu tư duy của mình tự động nó lừa mình về một cái góc, mà tắt thở một phát là chung vô đó liền. Hiểu không? Nó giống như thủy ngân tự động mà cái ống thủy này bẻ cái bùm một phát thì mình lừa mấy cái hạt thủy ngân tui nó đi kiếm nhau thôi. Nó không có hòa và đám khác. Hiểu hả? Cho nên biết hay không biết thì mình cũng tự có con đường để đi. Biết hay không biết thì tự có một chốn về để về. Và cái thứ ba là biết hay không biết thì tự có một cái phe nào đó để mình gia nhập.

Mặc dù mình mù tịt mình không biết phe đó giờ đang ở đâu, mà cái phe đó, nó là phe gì và nó sinh hoạt ra sao mình không cần biết. Anh cứ yên tâm, anh cứ yên tâm. Anh sống như là anh muốn, anh cứ sống như là anh là, cứ sống cho đã đi. Anh tắt thở một phút là tự động anh chui vô cái đám đó thôi. Hồ xí, ống cống hay là gò mồi, ổ kiến hay là một nhóm chư Thiên, một nhóm Dạ xoa, một nhóm Càn thất Bà hay là một cái chảo nào rộng rộng ở dưới, chung một chảo hiểu không? Hiểu hả? Thấy nó vậy chứ còn nó vô phe hết. Nó vô phe hết á. Trên bờ, dưới nước nó vô phe hết. Vô phe hết hay lắm. Tụi nó hể nó có điểm đồng là... bởi vì cho nên ai là người phân định vũ trụ.

- Cứ 1000 cái Thái Dương Hệ là vô một Tiểu thiên.

- 1000 Tiểu thiên là vô một Trung thiên.

- 1000 Trung thiên là vô một Đại thiên.

Ai phân loại cái đó? Mình, mấy cái đũa nào giống nhau nhất thì nó vô một phường, ấp, quận, xã. Hiểu không ta? Rồi cái giống nó ít hơn một chút thì xa nhau, xa nhau nhưng mà vẫn trong một Thái dương hệ. Rồi cuối cùng là chung một Tiểu thiên rồi chung một Trung thiên, chung một Đại thiên, chung một Phật sát. Chữ sát đây không phải là giết, sát đây có nghĩa là khu vực. là area hay là zone biết chữ đó không? Đó là chữ region một cái địa bàn, một cái khu vực, một cái vùng miền, một cái địa phương.

Thì dầu muốn hay không thì tự động mình là tự động mình phân định mình, xếp mình vô cái nhóm nào. Như vậy thì cái thói quen nó rất là quan trọng, thói quen và các vị biết rằng là trong 12 Duyên Khởi, nó được... 12 Duyên khởi tức là do Vô minh mà tạo ra các Nghiệp thì cái dòng luân hồi mình có lực nào mạnh nhất trong đó? thói quen, coi Kinh thấy cái đó mới thấy khiếp, chính thói quen làm nên dòng luân hồi, thói quen đây là gì ta? là khuynh hướng tâm lý, chính khuynh hướng tâm lý nó làm nên dòng luân hồi nhưng mà nó kẹt có cái này, nó kẹt có cái này nè, nghe cho kỹ nè do cái tiền nghiệp trong quá khứ nó cộng với khuynh hướng tâm lý cho nên hôm nay nó đẩy mình vào một cái môi trường nào đó, nghe kịp không? có đồng ý đó không? mà cái tiền nghiệp có phải là những cái nghiệp mà mình làm theo ý thích không? chưa chắc, hoàn cảnh, có ai muốn làm du đảng, làm gái điếm, đứng đường bao giờ đâu, nhưng mà do hoàn cảnh hiểu không? chỉ có cái khuynh hướng tâm lý mình thôi, nhưng mà nó xui chỗ này, cái khuynh hướng tâm lý đó là mình tạm thời mình cho nó là của mình, phải không ta? nhưng mà nó xui một chỗ do cái hoàn cảnh môi trường nó đẩy mình vào một chỗ nào đó, cho nên khiến mình tạo các nghiệp mà mình muốn và không muốn hiểu chưa? Chính cái yếu tố muốn và không muốn đó, nó trở thành tiền nghiệp. Hiểu không? Có nghĩa là mình đã bấp bên ngay trong cái khoản tiền nghiệp rồi. Nghe kỹ nè. Cái nền tảng luân hồi của mình nó gồm ba phần phải không? Là cái gì ta? Tiền nghiệp, khuynh hướng tâm lý và môi trường sống. Mà trong đó là cái khuynh hướng tâm lý đó là mình tạm cho là phần mình đi. Tạm thôi nha. Chữ tạm phải gạch dưới nha. Tạm là phần mình đi. Nhưng mà hai kia mình làm chủ không được, và chính vì do cái môi trường sống hiện tại đó, nó đẩy mình làm những cái thứ nghiệp mà mình không muốn.

Cho nên trong tiền nghiệp, trong đó là gồm rất là nhiều nghiệp mà mình không muốn tạo. Có những thứ mình muốn như mình thích sát sanh, mình thích săn bắn, thích nhảy đầm, thích đánh bài, thích cá độ thì đó là những nghiệp mình thích.

Còn những nghiệp mình không thích, thí dụ như mình như là nghề bán cháo gà mình đâu có muốn. Hiểu không ta? Ba cái cắt cỏ, rồi thức khuya, rồi nhổ lông, rồi nhúng nước sôi, rồi mình đâu có thích. Nhưng mà do hoàn cảnh mình không có nghề nào mà nó tiện bằng nghề nấu cháo gà hết. Thế là do có môi trường, do điều kiện, do hoàn cảnh mà mình phải đẩy vô nghề giết gà đúng không? Như vậy thì tiền nghiệp trong đó nó gồm rất là nhiều nghiệp mà mình không muốn đúng không? Nhưng mà dầu muốn hay không muốn nó vẫn đẩy mình về một môi trường nào đó đúng không? Mà cái môi trường đó có phải là do mình muốn không? Lại thêm một cái nữa nằm ngoài cái sự sắp đặt của mình. Xong chưa? Như vậy thì tiền nghiệp và môi trường là không phải do mình sắp đặt phải không? Mà hai ông này, ông lại có một cái tác động rất là lớn trên cái khuynh hướng tâm lý đúng không? Có không? Cái khuynh hướng tâm lý mình ai cũng muốn sướng. Đó là khuynh hướng đúng không ta? Nhưng mà do cái tiền nghiệp và cái môi trường đó, mình có được sống như mình muốn không? Thế là cái thứ ba, cái thứ mà khuynh hướng này lúc bây giờ nó có bị thay đổi không? Nhiều việc, nghe kể nè. Nhiều việc ta không muốn làm vì hoàn cảnh phải làm. Nhiều người ta không

muôn gặp mà vì hoàn cảnh phải gặp. Nhiều chỗ ta không muốn tới mà vì hoàn cảnh ta phải tới. Có không? Có, thấy chưa? Lẽ ra giờ này đã đi bơi rồi mà vẫn ngồi đây giảng Duyên. Nó rất là vô duyên khi mà phải ngồi đây giảng về các duyên cho một cái lũ thiếu duyên. Các vị thấy không? đó nó khổ, hiểu không? Nó không có muốn nhưng mà vì tiền nghiệp giết cha giết mẹ gì đó cho nên bây giờ nó mới có một quyết định sai lầm là nó đã gặt một cái gặt sai bét từ về, ừ thôi em về đầu chiều mưa giông tới, vẫn về, đấy thì cái đó được gọi là do tiền nghiệp nó mới khiến cho hôm nay mình... nó tác động vô nó làm cho đảo lộn cái khuynh hướng tâm lý hiểu không ta, đấy.

Cho nên thế giới đời sống đó là bấp bênh và bất trắc, có nghĩa là vì cái bất trắc này nó tác động cái bất trắc kia. Cho nên Phật dạy bản chất thế giới này là Vô thường, Khổ. Là vì sao? Là vì cái nền tảng của nó vốn đã bất trắc, cho nên nó có dựng lên cái gì thì cái đó cũng là...hiếu? Có ai chơi làm xây đắp gì ngoài bãi biển không? Minh móc, rồi mình đắp, móc, mình đắp, nước lên...đi (trôi). Mà bản thân cái móng cát là đã tin không được rồi. Bản thân cái móng, cái móng nhà là tin không được, cái móng đó các vị biết nó nông nước, nó no nước ở dưới thì... nói tiếng Việt có hiểu không? Nông nước, no nước bây giờ mình móc là móc tạm thời đó thôi, chứ một lát nữa là nước thủy triều nó lên là nó đi hết. Cái móng mà nó đã không chắc thì cái phần kiến trúc ở trên không tin được. Cho nên toàn bộ những gì mà hôm nay mà mình mà kiến tạo, xây dựng, áp ủ, tâm đắc tất cả đều là khả nghi hết.

Các vị biết cái này mới thấy ghê nè. Có ba cái thấy ghê.

- Thấy ghê thứ nhất, cái cục này tôi cho maximum là vài chục năm nữa. Có một ngày nó cứng ngắt và lạnh cóng. Nó mà nó mà cứng và lạnh rồi thì vũ trụ có ra sao nó không màng đúng không ta?

- Cái thứ hai, giả sử như chúng ta sống được 1 tỷ năm nữa thì sao? Các vị có biết khoa học cũng đồng ý với Phật giáo một chỗ là mặt trời có lúc biến mất. Các vị có biết không? Ở đây có biết chuyện đó không? Số người biết hơi ít nha. Mặt trời nếu mình sống hoài đừng chết thì sẽ có một ngày mình sẽ chứng kiến mặt trời lụi tàn và tắt ngấm. Mặt trời đó, các vị nghĩ kinh khủng.

- Rồi cái thứ ba cái mạng bất trắc, trời đất bất trắc, còn tới cái thứ ba nhỏ nhưng mà có võ, tâm tư, cảm xúc bất trắc, lúc thích, lúc không nghe kịp không? mà mình đã chán rồi thì ăn cho hết. Có hiểu cái đó không? Nó chán rồi thì cái gì nó cũng buông. Bởi ngày hôm qua tôi nhớ tôi có nói với bà Phật tử, tôi từng đến những cái ngôi nhà Phật tử mà nhìn rất là hoành tráng nhưng mà tôi cảm nghe cái hơi lạnh nó phà từ ở trong nó phà ra. Khi vợ chán chồng, chồng không thương vợ, con cái dạy không nghe, công việc làm ăn của gia đình nó đang sụp đổ. Lúc đó mình bước vô tuy là cái nhà bạc triệu nhưng mà mình nghe cái hơi lạnh nó phà ra, như là từ một cái nắm mồ hoang vậy. Khi mà người trong nhà...bởi người Mỹ đó có một câu rất là hay. Gia đình sụp là nhà cửa tan. Phân biệt rất là rõ cái family và cái house. Có hiểu không? Gia đình là người phải không ta? Và nhà cửa là cái chỗ ở cho người ở trong đó. Hiểu hả? Khi mà cái người trong... cái yếu tố người mà có vấn đề, thì cái yếu tố yếu tố không gian lúc bây giờ trở nên vô nghĩa. Xong chưa? Chưa. Còn nữa. Khi mà yếu tố tâm lý có vấn đề thì yếu tố sinh lý cũng vô nghĩa. Hiểu không? Minh đẹp bằng trời nhưng mà khi mình đang lo giận, sợ, buồn, ghen, tiếc thì cái đẹp đó trở nên vô nghĩa phải không? Cái 6 múi, cái ba vòng lúc đó vô nghĩa. Chỉ cần lòng không vui, chỉ cần nghe mình, nghe từng phần nó mới thấy nản. Một cơ thể khỏe mạnh cách mấy chỉ cần một bộ phận trục trặc là nguyên cái phần khỏe còn lại...Xong? Phải không ta? Ngon lành nhưng mà chỉ cần trục trặc một tí tí thôi là xong.

Và cái thứ hai tôi chấp luôn nguyên cái cơ thể ngon lành nhưng mà tâm lý bị trục trặc thì cái ngon lành nó cũng xong.

Tới cái thứ ba. Mọi người trong nhà mà đã trục trặc rồi thì nguyên cái lâu đài, nguyên cái biệt thự bị thiệt đó vô nghĩa đúng không? Đúng đó là bán không kịp mà cái này còn nản nữa nè. Bán rồi chia làm sao? Cái đó là cái vụ mà nhà chia rẽ là mới tập một, tập hai là chia cửa, rồi mới một nữa. Chia không đều đó ăn cho hết. Hiểu không ta?

Như vậy chốt lại thế giới này nó từ nhật, nguyệt, tinh tú, đất đai, nhà cửa cho đến lòng người và cơ thể đều là một cái đám bất trắc. Có đúng không? Hiểu hả?

Và tại sao nó bất trắc? Bởi vì tất cả những thứ mà mình thấy, mình thích, mình đam mê, mình theo đuổi vốn dĩ nó được xây dựng trên những nền tảng đầy bất trắc.

Tại sao gọi là bất trắc? Vì nó được xây dựng trên các Duyên, toàn là xây dựng trên các lực đẩy thôi. Ở đây có ai học vật lý có nhớ chữ lực đẩy không? Mà đã nói chữ lực thì mình biết là nó rất là mơ

hồ. Lực thì rất là mơ hồ. Nghe chữ lực mình bình tĩnh là nó mơ hồ. Có nghĩa là một cái trục trặc nào ở trong cái guồng máy đó mà nó có cái vấn đề đó, một cái cơ phận một chi tiết nào trong cái guồng máy khổng lồ đó mà nó có vấn đề thì lập tức nó kéo theo nguyên một chùm.

Các vị có biết một cái cơ thể mà 90kg nặng, 1,8m, nó bị một vết máu bầm mà tụ ở trong não? có hiểu tôi nó không? Cõi nó nằm ở đâu. Nếu mà nó nằm đúng chỗ đó, là cái 1,8m đó nó xong. Có tin chuyện đó không? đang ngon lành như vậy mà chỉ cần mà nó làm chùng miêng khoảng chừng hột tiêu thôi mà nó nằm hơi bị đúng chỗ một chút, là 1,8m là coi như cúng chùa, hì hục phải mà mỗ đó, tôi nhớ có anh chánh ảnh chết rồi mà anh lên trên thiên đường, Thánh Peter dắt anh vào thiên đường anh vừa đi anh vừa cười, thì Thánh hỏi lên đây vui lắm sao cười, ảnh nói không, con vui là bởi vì con lên tới đây mà tụi nó còn đang hì hục mỗ ở dưới đó, anh cao hơn 1,9 mà anh nặng 100kg khỏe mạnh, tự nhiên bị quẹt cái cây cái hôn mê thì nó thấy ảnh ngon quá, thì nó mỗ được, chỉ cần bác sĩ chưa có phán chết lâm sàng là còn hy vọng, mà thật ra ảnh đã đi rồi, thì anh lên tới trên dòm mình thấy cả đám mình nó đang nghiên cứu thì anh không nín cười được, trời, lên tới đây mà tụi nó còn mỗ ở dưới.

Cho nên là thế giới vốn là bất trắc và vốn là mong manh bởi tất cả được xây dựng kiến tạo ràng rịt, chữ ràng rịt là chữ Đức Phật dùng, được ràng rịt bởi những cái dây chằng mà rất là mong manh và bất trắc không tin được, chữ ràng rịt được Ngài dùng trong Kinh Pháp Cú khi mà Ngài A Nan, mà buổi chiều đó Ngài A Nan 80, hình ảnh đó vừa đẹp mà vừa buồn, Ngài A Nan 80, Phật 80, Ngài A Nan mới xoa bóp chân Đức Phật, Ngài A Nan nói Bạch Thế Tôn cái kim thân Thế Tôn ngày nào đẹp như vậy, khỏe như vậy, vi diệu như vậy, mà hôm nay đã có những thay đổi. Thì Phật dạy, này A Nan làm sao tránh được chuyện đó? Cái thân của ta giống như một chiếc xe cũ muốn tiếp tục chạy là phải ràng rịt phải dây nhợ lòng thông.

Rồi A giúp B bằng bản chất của mình, thiện nè, ác nè, thiên nè, đạo nè, vì mình là một trong... mình là chánh đạo hay tà đạo? Vì mình là thiện, Thiên thiện hay thiên bất thiện? Có vụ thiên bất thiện. Tức là các chi thiên Tín, Tâm, Tứ, Hỷ, Lạc, Định, Ưu, Xả. Mấy cái này được gọi là chi thiên. Dù thiện hay bất thiện? Mấy cái chi thiên này ở bên bất thiện có không ta? Bây giờ hiểu chưa? Đám này nó chưa có học.

Mình cứ nghe chi thiên mình tưởng nó thơm mà nó sang, nhưng có học A Tỳ Đàm mới biết rằng tụi nó không có hề linh thiên gì hết. Nó nằm đúng chỗ thì nó sang thiệt mà nó nằm lộn chỗ thì nó là không còn là vật dụng nữa mà nó thành là hung khí. Nghe kíp không, hiểu hả? Hung khí bởi vì cái tôi nhớ cái ông tòa, ông hỏi bị cáo, hỏi chứ tại sao anh nghĩ sao mà anh lấy cái bình thủy tinh mà anh nện vô đầu vợ anh cả chục cái là sao? anh nói lý do đi, tại sao nện cả chục cái là sao? nói, dạ mấy cái đầu nó không chịu chết, hiểu không? Có nhiều cái câu hỏi rất là đơn giản. Một anh sĩ quan huấn luyện lính ở ngoài quân trường, ảnh nói chúng ta nhắm mắt, muốn chính xác chúng ta phải sao ta? nhắm một con. Ông hỏi tại sao mà phải nhắm một con? Anh nói nếu nhắm hai con không thấy đường. Có nghĩa là do mình hiểu vấn đề thôi. Hiểu không ta? Mà anh nói đúng hay nói sai? Có điểm đúng chứ không phải đúng, mà phải thêm chữ có điểm nữa. Thay vì ảnh phải nói ngược, thì anh lại nói xui. Thay vì anh phải nói thế này, phải bớt một con thì cái nhìn mới chính xác. Còn này ảnh nói theo cái chiều xuôi là đẹp luôn hai con, hiểu không? Trong khi mình chỉ nghĩ là bớt một con thôi. Đằng này anh nghĩ là bớt luôn hai con. Hiểu không? Đó thì hỏi tại sao bắn súng phải nhắm một con? Thay vì anh nói rằng phải bớt một con để nhìn chính xác. Còn ảnh lại hiểu theo cái hướng tiếp theo là nhắm luôn con thứ hai thì không thấy đường. Nhớ mấy cái đó, mình học đạo rồi đó mình đọc chuyện tiểu, chuyện hài là mình thấy Phật pháp dày đặc trong đó. Tại sao vậy? Vì các nhà tâm lý học phải nói, phải là cái đầu nhạy mới có thể enjoy được mấy cái chuyện mà tiêu lâm. Không phải mấy thằng tiểu lâm là mấy thằng thông minh. Nhưng mà mấy thằng thông minh luôn thích chịu tiểu Lâm. Phải nhớ cái đó. Không phải tiểu lâm là thông minh, đó không chắc. Không phải tiểu lâm là thông minh. Nhưng mà mấy thằng thông minh bắt buộc nó phải nhạy với cái chuyện tiểu lâm, rồi. Bởi mấy chuyện tiểu lâm, một là chuyện tiểu lâm, hai là chuyện trẻ con, ba là chuyện tâm thần.

Mấy thằng tâm thần nó có một cái logic mà người bình thường coi thường nhưng mà thật ra nó rất cận với trí tuệ Thánh nhân. Các vị có biết đó không? Không hiểu hả? Trí tuệ giác ngộ là bỏ hết tất cả mọi định kiến, thành kiến, hờn nhiên thơ ngây như trẻ con mới vào được nước Chúa. Có biết cái

đó không? Bên Thánh Kinh có cái câu đó, anh phải hồn nhiên thơ ngây. Thì trên đời này ai là hồn nhiên thơ ngây? Chỉ có người già lú lẫn mà người già thì nói họ lẫn họ cũng có quá nhiều cái tỳ vết của quá khứ. Một cái thằng say rượu nó cũng hồn nhiên nhưng mà cũng còn bị ám ảnh bởi quá khứ. Chỉ có thằng khùng với trẻ con là thật sự là nó cận với trí tuệ Thánh nhân thôi. Cận là sao? Nó suy nghĩ cái gì? nó suy nghĩ rất là đơn giản và nó không để những cái thành kiến, định kiến, hoài ức kiến thức, kinh nghiệm, can thiệp. Có hiểu tôi nói gì không?

Thí buổi trưa, có quản giáo đi ngang cái phòng, nó thấy cái thằng tù nhân tắm nước miếng cạo cạo lên tờ lịch, tờ lịch cô gái mặc áo dài, hỏi làm gì đó? anh nói tôi muốn biết đằng sau cái áo dài là cái gì? hiểu anh nói không? Anh rất là hồn nhiên, anh rất là hồn nhiên. Anh hồn nhiên lắm.

Hoặc là có bữa đó, cái viện tâm thần đó người ta cải tạo một cái hồ bơi, thì hút nước lên hết, thì mấy thằng khùng đi ra vô có nhiều thằng nó nhảy bùm xuống, trật xương, bong gân, nhưng có một thằng đi tới luôn cười cười, lắc đầu, cười cười, cái bác sĩ rồi cái y tá hỏi sao không nhảy? nói ngu sao nhảy, mấy thằng khùng mới nhảy, với tôi đâu biết lội đâu nhảy, mà ở dưới đó không có nước nhưng mà trong đầu của chả, cứ nghĩ là piscine là nước, mà nước thì phải biết bơi đấy. Anh chỉ suy nghĩ vậy, ảnh không để một cái gì nó can thiệp vào trong đó hết. Tôi thích mấy thằng khùng lắm. Và có bữa đó cái ông bố ông chạy xe đạp, ông chạy ông chở con đi học, ông đi ngang một cái bờ tường của bệnh viện, ông đi ngang, ngày nào ông cũng nghe 99, 99, thấy lạ mà ngay cái góc tường đó, cứ đi ngang nghe 99, ông chịu hết nổi rồi, ông bỏ thằng con ở trường xong, ông quay trở lại, ông dựng chiếc xe đạp vô cái tường, anh leo lên, vừa leo lên cái nó gõ cái đầu ảnh nó đếm 100, có nghĩa là nó đã đếm từ số một rồi, tức là trước đây là nó đã đếm 1, 1, 1 thì có cái thằng nào đó tò mò mới đưa cái đầu vô nó quát cái bon là nó đếm 2, mà vì nó ở trong đó lâu quá cho nên cái số nạn nhân nó nâng lên thành 99, nhưng mà cái nó chờ hoài mà con số không có lên được, thì bữa nay cái thằng cha nội này tức quá, cả mấy tháng mà 99 là sao ta, chắc có cái gì đặc biệt lắm nè, đưa cái đầu cho nó gõ cái bon một phát đếm 100, nó khùng...

Có một anh chàng đó bị hư xe, ảnh chạy chiếc bán tải. Bán tải là trước là bánh chiết, phía sau là bánh đôi. Hiểu không ta? Biết cái đó không? Ảnh chạy nó hư nó bị bể bánh ngay đằng trước bệnh viện khùng, bệnh viện tâm thần, ảnh xuống loay hoay đang nghiên cứu thì thằng khùng đứng trong nó nói tháo bớt bánh sau đem gắn ra đằng trước rồi chạy tới chỗ khác thay, cái ảnh quay lại ảnh nói hay, khùng mà hay ta, cái nó nói tao bị khùng chứ tao đâu có ngu, tức là phải là trên đời tôi rất là mê một là trẻ con, hai là mấy thằng khùng. Bởi vì nó cận Thánh nhân. Tôi biết tôi nói vậy về bắt đầu giả khùng chết luôn. Nó cận Thánh nhân là sao? Là nó suy nghĩ cái gì thật cần thiết. Còn cái gì ba cái râu ria đó nó dẹp bả nó hết. Còn mình tại sao mình phiền não? Tại sao mình có sở tri chướng? Why? Tại vì mình suy nghĩ mình hay cộng ghép tùm lum hết trơn. Cộng riết nó hư bột, hư đường hết. Hiểu không? Mình không chịu đắc là do cái chỗ là giống như hôm qua con rít mà nó nhiều chân. Thay vì nó có bốn chân thì nó đi bả nó rồi, không, mang vợ, kêu nó đi mua đồ mà rồi nó vô nó mang quá nhiều vợ, rồi còn vụ mà đi lựa giày, lựa giày cho đúng số nữa, các vị tướng tượng chừng đó chân mà mang vợ là thấy đuối rồi, nó còn cái mang giày, rồi lát nữa về nó tháo ra tới chừng nào mới hết, có nhiều người đọc cái chuyện đó tưởng là chuyện hài, tôi thấy không có hài, nó đang chửi cha mình đó, mình học đạo cho nhiều mình thành nguyên một cái lữ rít không, cứ học ông này mới, học ông kia mới, mỗi thầy cho mình một cái chân, thêm chân đi cho lẹ con, mình nghe có lý, cứ đi mỗi chỗ, mỗi bố cho vài cái chân, rồi cái tổng cộng thành nguyên con rít, mà mỗi lần mà đi hành thiền thấy cái sơ quả nằm đằng trước mà đây lại đó mà nội cái mà mang vợ không là giáo pháp đã 5000 tuổi rồi, hiểu không? mà có tin chuyện đó không? tức là lẽ ra... đây nè, tôi là nạn nhân của Google Map nè, cái thằng đó tôi thù còn hơn cái gì nữa. Bữa tôi đi, tôi với Hòa thượng bốn sư với bốn vị Tăng nữa là năm. Phật tử họ hẹn chỗ cái nhà hàng đó bên Mỹ, đánh địa chỉ rồi, tên của nó rồi đi ngang nó không cho vô, nó bắt đi lên phía trên quẹo trái, quẹo xong nó bắt quẹo phải, mà nó làm cho mày 10 phút như vậy, Hòa thượng nói thôi quẹo cha nó vô luôn cho rồi đi. Hiểu không? Tức là lẽ ra đó là cái chỗ đó hành giả quẹo vô đã đắc Tu Đà Hườn rồi. Nhưng mà trong Thanh Tịnh Đạo nói vậy nè. Sách của Pa Auk nói vậy nè. Sách của Thabarwa nói vậy nè. Sách của U Pandita nói vậy nè. Cứ ba cái vụ mà U Pandita với Pa Auk mà trong khi Tu Đà Hườn nó cách mình có một gang rưỡi thôi, không chịu vô, cứ mang máng cái Pa Auk nói không phải vậy Pa Auk nói vậy nè. Có hiểu tôi nói không? Cứ ám mà trong khi mình chưa biết gì, đúng, mình cần Pa Auk,

mình cần Mahasi, mình cần U Pandita đúng, nhưng mà họ giúp mình đến cái đoạn đường nào đó thôi. Có hiểu tôi nói không? Mình ôm chân họ chặt quá là mình không đi đến đâu được hết. Mà dĩ nhiên tôi nói cái này cũng hơi mạo hiểm bởi vì người ta sẽ hỏi tới lúc nào là lúc buông được thì cái này hên xui. Có hiểu tôi nói gì không? Do cái Ba la mật nó mới cho mình biết là you nên buông thầy ở khoảng nào, mà Ba la mật không có là buông sớm quá thì lọt mương, mà buông trễ quá huốt trạm. Biết huốt không? Từ bị huốt là cái gì ta? Qua rồi, đó, buông sớm thì lạc đường, mà buông trễ thì huốt trạm. Mà hỏi ai giúp cái đó thì có Ba la mật thôi. Nhưng mà cái mà trước khi chờ Ba la mật tới cứu thì xin bà con một chuyện giáo lý nền. Phải có giáo lý nền thì cái thằng nó có nền nó đỡ hơn cái thằng mà trên chòm, dưới con đùm không có gì hành lý hết là đuối luôn hả?

Tôi nói không biết bao nhiêu ngàn lần. Tôi nhắc lại bài học rất là cũ. Mọi thứ trên đời này đều được xây dựng bởi vô số điều kiện gọi tắt là Duyên. Và những điều kiện đó gồm những cái cặp nguyên tố thiện ác, nhân quả, buồn vui, sướng khổ, thích ghét. Xong chưa? Ôn lại nha.

Và những cái cặp đó xây dựng nên cái đời sống của chúng ta, xây dựng nên cái đường luân hồi của chúng ta, xây dựng lên cái con đường giải thoát của chúng ta bằng các cái cách tác động sau đây.

1/ Bớt.

2/ Thêm.

3/ Có mặt.

4/ Vắng mặt.

5/ Có trước.

6/ Có sau.

Hiểu không? Tất cả mọi thứ trên đời này nó đều có mặt bằng cái chữ có và không đúng không ta? Như nụ cười trên môi mình nó đến từ việc mình có cái gì đó và không có cái gì đó đúng không? Có hiểu này không? Cái có và không rất là quan trọng? Và mình lạy Phật, mình lạy Ngài bởi vì hai cái, mình lạy những cái Ngài có và lạy những cái Ngài không có đúng không?

Namo tassa bhagavato là mình lạy những cái Ngài có.

Arahato là những cái Ngài không. Xong chưa? Cái bài kệ đó nó sâu ghê gớm. Và cái thứ ba.

Sammā-sambuddhassa là ngài hiểu rất rõ về cả hai thứ có và không ấy.

Mà cái hiểu rõ bằng cách nào, hiểu rõ mới ghê nè, tự mình hiểu không cần thầy và hiểu không xót một chỗ nào hết.

- Độc giác tự mình hiểu nhưng mà có sót không? có, tự mình hiểu nhưng mà không hiểu hết.

- Còn Thịnh văn thì sao? không thể tự hiểu và cũng hiểu không hết, chỉ hiểu cái cần nhất mà thôi.

Ba cái quả chứng đó, có nhớ định nghĩa đó không ta? Thanh văn là phải có thầy và chỉ hiểu toàn là những cái cần thiết. Ngoài ra thì hên xui. Có vị Thánh biết nhiều, Ngài Xá Lợi Phất Ngài biết nhiều hơn Ngài A nan, thí dụ như vậy. Nhưng có cái điểm mà tối cần thì mấy vị giống nhau. Hiểu về Bốn Đế thì giống nhau. Hiểu về Duyên Khởi thì giống nhau. Nhưng mà ngoài cái Duyên Khởi, Tứ Đế ra thì hên xui.

Đây, còn Độc giác không cần thầy nhưng mà cái biết không có được rớt ráo 100%. Riêng Chánh Đẳng Giác không cần Thầy mà lại có hai khả năng mà hai hạng kia không có, không cần thầy mà thứ nhất hiểu không sót một cái gì, thứ hai do hiểu không sót một cái gì nên có khả năng thứ hai là thừa cái khả năng vận dụng vô lượng phương tiện độ những đấng hữu duyên, chỉ cần mình có duyên là mình gặp Phật là đời mình xong cho nên các vị biết không, khi mà cái địa cầu chấn động lần cuối, cận cuối và lần cuối. Cận cuối nghĩa là trước khi Ngài viên tịch, địa cầu chấn động thì Chư Thiên, Phạm Thiên biết rằng hôm nay Thế Tôn chính thức xác nhận là xả bỏ Thọ Hành có nghĩa là quyết định không sống nữa đó, thì đại địa sơn hà chấn động, chỉ mới nói thôi, kể từ nay ta chỉ kéo dài cái thọ mạng đúng 3 tháng nữa ta đi, chỉ nói vậy thôi mà cái đức độ của Ngài đó làm chấn động thiên hà đại địa, 3 tháng sau khi mà Ngài chính thức ra đi vào cái buổi rạng sáng của rằm tháng 2, năm 80 tuổi thì các vị biết trong Kinh nói chư Thiên về mà lễ ngài đó, trong kinh nói này A Nan, A Nan có biết không trong 12 do tuần, bán kính kể từ chỗ Như Lai nằm là tâm của hình tròn thì đi ra 12 do tuần, chư Thiên trong vô lượng vũ trụ về châu hầu và chiêm ngưỡng Như Lai đông đặc, dày đặc, kín mít giống như bột mà người ta bỏ vô cái ống người ta nén, bột bỏ vô cái ống rồi nén, thò, ngoài trung kêu là thỏ hả? Thỏ là, thỏ là vậy nè? đọng xuống, bột mà bỏ vô cái ống rồi nén vậy đó. Thì chư Thiên vô lượng vũ trụ về, mà tại sao nó về đông đứ vậy? Đây là lần cuối cùng mình gặp

được một con người mà có khả năng giải quyết mọi rắc rối cho chúng sinh. Chỉ cần lết về gặp được Ngài chuyện gì cũng xong. Khi anh không có gặp được Ngài nghĩa là anh không có đủ phước, chứ còn gặp được Ngài thì rắc rối cỡ nào cũng phải xong. Chỉ cần...hiểu tôi nó không? Ngài không phải là toàn năng, cái nó sai nha. Phật không có toàn năng nha. Nhưng chỉ cần mình đủ duyên mà mình lết về mình gặp được Ngài là chuyện mình phải được giải quyết. Là vì sao? Là vì mình đã có đủ phước duyên để mà giải quyết cái vấn đề đó mình mới gặp được Ngài. Đặc biệt như vậy. Phạm Thiên Đế Thích cỡ nào rắc rối mà về gặp Ngài là phải xong. Bởi vì đủ phước gặp Ngài là với cái Phật trí, Phật đức của ngài là kinh hoàng lắm, khiếp lắm. Họ tiếc, họ biết đây là lần cuối cùng. Bao nhiêu năm qua cứ muốn về thăm, muốn về lại châu hầu nghe pháp, bao nhiêu năm cứ hẹn hoài, hẹn hoài.

Bởi ba cái vụ mà hẹn đó thành thói quen rất là bậy. Chuyện gì cần làm là làm ngay, làm ngay chứ còn cái thói quen mà lè mè, lè mè đó, mình tưởng cái đó là... có nhiều người nhắc họ, làm gì gấp như vậy? Làm gì gấp như vậy? Cái thói quen nó rất là bậy, phải gấp chứ. Vì sức khỏe, tuổi thọ, chuyện đời, ba cái, sức khỏe, tuổi thọ và chuyện đời nó không có chờ mình.

Sức khỏe mình sụp lát nữa nè. Rồi tuổi thọ mình đi lát nữa nè. Chuyện đời có nghĩa là bao nhiêu cái biến động xung quanh mình không biết nó sẽ xảy đến những chuyện gì. Có hiểu không? Thị trường chứng khoán rồi cái gì nữa. Thiên tai nhân họa, rồi chiến tranh thế giới, cái đó gọi là chuyện đời. Hiểu không ta? Các vị có tin rằng một cái người nông dân không biết đọc, không biết viết đang chạy Honda ở dưới miền Tây vùng sâu, vùng xa. Không biết đọc, không biết viết, chạy chiếc xe Honda, máy tàu, hồn nhiên vô tư ở vùng sâu, vùng xa cuối đất Việt Nam. Không biết đọc, không biết viết, không có internet, không có xem đài tivi. Vậy mà người đó vẫn là nạn nhân của cuộc chiến Iran và Mỹ có đúng không? Sao không hiểu hả? Nạn nhân bằng cách nào ta? Phải không? Dễ sợ chứ. Khiếp. Rồi cái chuyện đó có ảnh hưởng đến mấy con heo, mấy con bò không? Tại vì có những cái chuồng bò đó là người ta giết nó bằng cách là chích điện, nện búa, cắt cổ. Nhưng mà có lúc người ta phải thay đổi, người ta không có nện, mà người ta chích điện, có lúc người ta không chích điện, người ta cắt cổ, hiểu không? Thì cái chuyện mà tại nó chết kiểu nào nó cũng một phần được tác động bởi tình hình thế giới đúng không? Mình không biết chữ, mình mù chữ, mình sống ở vùng sâu vùng xa, mình tưởng là mình đã là người ngoài thế cuộc rồi, mình không mắc mớ gì thế giới NO.

Thế giới nó vận hành và nó kéo theo bao nhiêu thứ trong đó. Chúng ta là một cọng rác bên cái bờ sông. Mình tưởng là ngoài kia sóng chảy, sóng nó cuộn ầm ầm, nước trôi vun vút không mắc gì mình trong bờ, sai, cái dòng chảy ngoài kia ít gì nó cũng tác động vào những thứ rác rưởi bên trong mép bờ. Hiểu hả? Chúng ta không thể nào là cái kẻ ngoài cuộc trong cái cuộc đời vốn tuôn chảy không ngừng này. Cho nên chúng ta là luôn luôn là nạn nhân của chữ Duyên.

Rồi bây giờ nghe nè, mọi thứ trên đời này nó tác động nhau bằng một trong ba cách.

- Tác động bằng bản chất của chính nó. Thiện ác phải không ta?

- Nó tác động bằng cách thức. Thì cách thức nó gồm có bao nhiêu cái? Coi kỹ lại coi, nó đóng vai trò nhân hay quả, rồi nó tác động bằng cách là nó tiếp nối liên tục. Hỏi này có giải thích cái đó không? Rồi nó tác động nhau bằng cách là cái sau làm việc, làm cùng việc với cái trước, xong chưa? Mà mấy cái này có trong đời sống mình hết phải không ta? Đúng không cái đã? Rồi giúp nhau bằng cách là đan xen hòa quyện.

Tôi hỏi bà con nè, mình muốn có một ly nước chanh thì mình có cần chanh, đường, nước nó hòa tan vào nhau không? Có cần không? Nhưng mà trong ly nước chanh mình có...nhưng mà có cái thứ nào trong ly nước chanh mình cần nó phải nó ở thể độc lập có không? Cái muối, đúng không? Khi mình khuấy đó thì mình muốn là nước nè, tại tôi pha nước chanh tôi hay bỏ muối. Nước nè, muối nè, đường nè, nước cốt chanh tôi muốn mấy đó nó phải hòa tan. Nhưng mà trong đó có một thứ nó phải độc lập, đó là cái muối, hiểu hả? Chứ mình khuấy mà mất tiêu cái muối thì mệt.

Thí dụ tôi nhớ trong một cái doanh trại mà thanh niên xung phong thì buổi sáng nguyên đám thanh niên xung phong nó ăn cơm sáng xong nó lên rừng nó đốn tre. Thì nó đang ăn thế này thì buổi chiều hôm trước người ta bắt, bắt được một con heo rừng, mà đám thanh niên xung phong là cả trăm đứa, mà một con heo rừng thì được có khoảng hai mươi mấy ký thôi. Hai mấy ký mà bỏ lông, bỏ da, bỏ mấy cái đồ dơ thì hai mấy ký nó còn là chắc... ai từng bán mua heo thì biết, còn không bao nhiêu

hết, rồi trong đó cái phần ngon nhất còn để cho phía trên nữa, cho nên là còn nó bao nhiêu, hầu hết là xương thì để lại, thì đang xì súp húp như vậy đó, thì có mấy cái miếng xương mà không có thịt thì tất cả nghèo và thanh niên xung phong mà, miếng lớn, miếng nhỏ nhai được thì nhai, nuốt được thì nuốt, còn mút được thì mút. Thì đang mút mút chùn chụt vậy đó, thì nghe cái bà chị nuôi bà nói với nhau, xui quá cái răng giả nó rớt ở đâu rồi, thì nguyên một đám nó đang ăn thì nó ợ ợ tức là mấy đứa mà mút dữ dội hồi nãy giờ đó, là nó không biết là đứa nào nó mút nhầm ngay cái răng của bà, mà biết cái răng đó mà nó bao nhiêu năm tích lũy tinh hoa của vũ trụ trong đó, cho nên từ đó nó mới có câu chuyện này, nghiêm đưng có giỡn.

Ở trong một cái thiền viện, thiền viện nha. Thiền viện giống như mình nè. Trang nghiêm, thanh tịnh cực kỳ. Thì bữa ăn sáng đó coi như thiền sư ngồi ở trên, 100 em thiền sinh ngồi ở dưới ăn cơm sáng, rồi có canh, có xào ăn đã lắm. Đang ăn, rồi tự nhiên hòa thượng nghe ở dưới có tiếng xì xào, canh bữa nay ngon thiệt. Ông đang ăn, cái ông ngưng lại, nghe cái góc đó, canh ngon thiệt. lát sau ông nghe xì xào, xì xào cái ồ nghe tiếng hét, trời ơi cái đầu con rắn lục. Cái đầu rắn lục ở trong tô canh, ông im lặng không nói gì hết. Thì lát sau ăn xong cái đại chúng tan ra đi về, ông cầm cái khánh gõ vậy nè. Ngồi lại, ngồi lại phạt, phạt, có bị phạt rồi, nguyên đám ngồi lại ngờ ngác hỏi sư phụ tụi con phạt cái gì?

- Thứ nhất ăn cơm trong thiền viện, chánh niệm để đầu mà thấy nó ngon phải không ta? Chánh niệm để đầu mà thấy nó ngon. Vậy là thất niệm rồi. Phạt, phạt cái tội đó.

- Cái tội thứ hai thấy con rắn im, để cho nó ăn ngon, mắc gì la, hiểu không? Bồ tiên sư mày ngu vừa vừa đó, mày thấy mày im cái họng cho đứa khác nó ăn. Cái đầu nó nằm cái tô này, mấy tô kia đâu có đâu. Thì cứ để quần chúng, nhân dân tận hưởng những cái hương vị hiếm hoi của thiền viện đúng không? Trời ơi nó ở đây nó ăn chay bao nhiêu năm giờ gia tài nay được có... nấu được có con rắn lục mừng thấy bà, mà nghĩ sao mà la làng làm cái gì không lợi ích, phải không ta hiểu hả? ít ra có con rắn lục nó cũng làm ngọt nồi canh chứ, mà tại sao la làm cái gì.

- Rồi cái thứ ba phạt luôn đứa nào là anh nuôi, chị nuôi đi hái rau làm sao mà cắt luôn cái đầu rắn mà không biết, thất niệm tập ba, phạt hiểu không ta? tôi rất thích câu chuyện đó. Cho nên về Nguyên Không mà ăn canh, ăn đồ xào thấy có gì ngộ ngộ nuốt luôn, chứ không có nên la, đuôi thần lần hay là cái gì đó là nuốt luôn, còn không nên bún qua tô người kế bên, chứ không có nên la, nhớ nha, đó, tới đâu rồi?

Như vậy thì giúp nhau có nhiều cách một là giúp nhau bằng cách là A và B hòa tan vào nhau, hiểu không ta, nhưng mà trường hợp thứ hai giúp nhau bằng sự độc lập, tôi và anh phải là hai người riêng nhau.

Ví dụ như tôi về đây, tôi có một cái tịnh thất và thỉnh thoảng tôi... dĩ tôi tu sĩ tôi cũng cần nó sự hỗ trợ của cư sĩ đúng không? Nhưng mà sự hỗ trợ của nam và nữ đối với tôi nó có khác không? Nam và nữ ai nên giúp tôi bằng cách là tương ưng và cách bất tương ưng? Nam là bất tương ưng. NO. Nếu mà nam mà tương ưng tôi không có ở đâu. Bây giờ hiểu chưa ta? Tôi đùa nhưng mà hiểu không? Hiểu không? Có trường hợp giúp tôi nhưng mà phải là em đầu sông, anh cúi sông thì bèn. Còn hai đứa mà giang sơn thu về một mối ăn cho hết. Hiểu không ta? Đúng hay sai? Có những trường hợp mình giúp nhau nhưng mà anh phải một phía, tôi một phía thì cái giúp nó mới xài được. Cho nên giúp nhau bằng cách là Tương ưng. Rồi có lúc hai cái sự bên giúp và bên được giúp phải là một khối. Hiểu không? Nhưng có trường hợp bên giúp và bên được giúp phải là đôi bờ viễn mộng. Hiểu không? Hiểu hả? Chứ không phải trường hợp nào cũng sập vô.

Thí dụ như hồi nãy tôi nói ly nước chanh, mình vắt chanh, khuấy đường, nước và nước cốt chanh nè, đường nè, như tôi là thêm muối thì mấy cái đó cần phải hòa tan. Nhưng mà đặc biệt trong cái đó có một thứ, có hai thứ bắt buộc nó phải độc lập đó là cái ly và cái muỗng nó phải trước sau độc lập, ba thằng kia thành một khối được, nhưng mà cái muỗng với cái ly nó thành một khối rất là kẹt, đánh lộn nhau là đâu ra đó, chứ còn răng với môi thành một khối rất bậy, hiểu không? và khi mình thương nhau thì 6 Căn bên kia nằm yên, 6 Căn này nó đề.. và 6 + 6 nó ra 12 là nó ra 12 khác hiểu tôi nói không? 5 Uẩn thương 5 Uẩn độc lập thì 5 vẫn là 5. 5 Uẩn mà cộng 5 Uẩn thành ra 15 hiểu không? Chưa kể sanh đôi. Hiểu không? khiếp như vậy đó. Thương là thương mà càng ít căn càng tốt. Ghét cũng vậy. Ghét là mình ghét bằng mắt thôi, ghét bằng ý thôi. Chứ ghét mà đến đủ 6 Căn là

gi? Là tác động vật lý. Thương cũng vậy. Thương là bằng mắt là lườm, háy, nguýt, liếc là đủ rồi, chứ mà lên tới tác động vật lý là sai. Hiểu không?

Cho nên có trường hợp A giúp B bằng cái sự ngăn cách, bằng sự độc lập, tốt hơn là bằng sự kết hợp, bằng sự đan xen và hòa quyện thống nhất thành một khối đúng không? Và như vậy mình học về hai duyên đó là duyên Tương Ứng và Bất Tương Ứng. Hiểu hả?

Rồi tiếp theo là giúp nhau bằng sự có mặt của mình. Rồi có những sự giúp đỡ nó bắt buộc đến sự có mặt tức là cái đũa giúp nó phải có mặt bên cạnh cái đũa mà nó được giúp. Đúng vậy không? như mẹ chăm sóc em bé thì sao ta? Nhưng mà bố mà nuôi gia đình thì sao? Chứ bố với mẹ với con mà dính chùm thì tiền đâu mà sống. Có hiểu không? Tôi ví dụ vậy hiểu không ta? Mẹ với em bé phải giúp nhau bằng sự có mặt.

Nhưng mà bố mà giúp cho mẹ, cho em bé thì bố phải vắng mặt. Kể cả ở nhà vợ bé, thì mà đúng hay sai cái đã? Bố phải vắng mặt. Hiểu không?

Rồi tiếp theo là giúp nhau bằng cách là lặp đi, lặp lại nhiều lần, cái đó phải là thói quen tâm lý nha, phải thêm tâm lý nữa bằng cách lặp đi, lặp lại nhiều lần của thói quen tâm lý. Cái thói quen tâm lý nó là một cái lực đẩy rất là quan trọng, cái việc đó đầu nó tẻ nhạt cách mấy, đáng chán cách mấy, đáng sợ cách mấy nhưng nó được lặp đi lặp lại nhiều lần thì...

Nghe tôi kể nè, dù cái việc đó đáng sợ cách mấy, đáng chán cách mấy, nhưng được lặp đi, lặp lại nhiều lần thì nó trở thành ra là một cái lực mạnh ví dụ như tự sát.

Có nhiều vị pháp sư rất là ầu, không có chịu coi kinh, nghe đồn, tôi khẳng định là nghe đồn bởi trong kinh không có nói kỳ cục vậy, mấy vị đó nói tự sát là phải trả cái quả là 500 kiếp tự sát, NO, không có, tự sát là tự mình giết mình, nó không có giống như mình đi giết người khác. Nhưng mà có cái này thì có nè. Khi mình bị có cái khuynh hướng tự sát là mình phải hiểu hai chuyện.

- Chuyện thứ nhất do tiền nghiệp mình đã từng gieo nghiệp sát cho nên.. mà nghiệp sát nó dẫn đến nhiều thứ quả và nó vừa tạo quả mà vừa tác động nhân. Cái nghiệp sát nó vừa tạo quả mà vừa tác động nhân là sao? Khi mình tạo nghiệp sát sanh, tạo quả là gì? Đời sanh ra yếu mệnh. Yếu mệnh hiểu không ta? Chết trong bụng mẹ, chết khi mới sanh ra. Chết lúc 5 tuổi, 8 tuổi, 12 tuổi, 14 tuổi, 18 tuổi, 31, 42, 57 thì cái đó được gọi là chết yếu mệnh. Cái đó là quả nhẹ. Còn quả nặng là đi địa ngục, còn quả nhẹ là yếu mệnh. Nhẹ hơn nữa là gì? Người gieo nghiệp sát đời đời sanh ra dễ bị cảnh sanh ly tử biệt. Vì khi mình giết một con cá đó mình không biết cá đó cá mẹ hay cá vợ hay cá chồng. Hiểu không? Mình giết một con chim, một con rắn mình không biết là cái con đó có phải là trụ cột gia đình hay không. Hiểu không? Có hiểu không? Có nhiều khi mình giết nhầm, mình bắn một con khi mà lỡ đó là con khi mẹ thì mệt. Nó còn con nhỏ đó. Cho nên cái người mà sát sinh ngoài cái chuyện mà đọa địa ngục nè, sanh lên làm người dị tướng khó nhìn nè, bệnh hoạn yếu mệnh nè, còn thường sống trong cái cảnh sanh ly tử biệt. Các vị có biết có nhiều người ba tuổi là phải xa bố mẹ có không? Có hả? Rồi mỗi lần gặp mẹ về mừng lắm, mẹ hôn cái, mẹ cho cái bánh mẹ đi mát. Có không? Có nhiều lắm. Có nhiều người phải sống với dì? Sống với cô, sống với ngoại, sống với nội, sống với bạn của bố, bạn của mẹ. Rồi bạn của bạn nữa. Có loại bạn của bạn nữa vì nó nuôi đến ón nó đá vòng vòng vậy nè. Có, suốt một tuổi thơ thương nhớ trùng trùng, rồi lớn lên yêu cũng yêu lộn người, yêu toàn vợ bạn thì dĩ nhiên cũng đâu có gần được. Thí dụ vậy.

Cho nên do cái sát sinh mà nó tạo ra các cái nghiệp như vừa kể và trong đó, đó là nghiệp tạo ra quả. Nhưng mà nghiệp sát nó cũng tác động nhân là sao? Khi mình sát sinh nó tác động nhân là đời sao sanh ra?

- Một, thói quen thích sát sanh.

- Thứ hai, có khuynh hướng giải quyết vấn đề bằng cách tự sát. Đọc cái đó mới thấy ghê.

Hiểu không ta? Sát sanh nó tạo ra quả và tác động nhân. Xong chưa? Nếu tôi là tôi đã ghi đó rồi.

Tạo ra quả là yếu mệnh, bệnh hoạn, dị tướng rồi cái gì nữa? Sanh ly tử biệt.

Còn nói về nhân thì sao? Một là có khuynh hướng thích sát sinh. Gặp cái con gì le ngoe là thích đập. Không ăn cũng đập có không? Về cái khoảng này phải nói người Châu Á mình nặng lắm.

Không ăn cũng đập. Thấy cái con gì đó là không ăn cũng bắn. Lấy ná bắn, bắn giết rồi bỏ đó nhiều

lắm. Cho nên cái thiên nhiên của mình nó không được phong phú. Cái thảm mà thảm sinh vật của

mình không được phong phú. Vì ló ra nó giết. Ló ra giết, cái con gì đưa lưng lên trời là nó giết. Con

gì mà nhúc nhích là nó nhậu khiếp như vậy. Mình là nhậu coi như chỉ có chúng sanh vô sắc là chưa

thấy mình nhạt thôi. Trong trong thực đơn là không thấy thôi, chứ còn... rồi cho nên cái người sát sinh ngoài cái chuyện mà tạo quả nó còn tác động nhân thì trong đó, nhân nó gồm có hai:

- Một là thói quen sát sinh, giết người khác.

- Và cái thứ hai là khuynh hướng tự xử mình. Cứ mỗi lần bế tắc trong trăm ngàn giải pháp ảnh hưởng về cái giải pháp là quăng dây đá ghề. Biết quăng dây đá ghề không? Khoái cái đó, cứ há bé tắc là quăng dây đá ghề. Ngày xưa lúc tôi còn bé, tôi biết ở Bà Rịa đó, có cái cô đó, một cặp vợ chồng son thương nhau không tả được.

Thương nhau đến mức mà mỗi ngày đi tắm suối đó là ông chồng bế bà vợ đi tắm như em bé vậy đó. và tập cho nàng bơi. Đến lúc nàng biết bơi rồi mà ảnh vẫn tập. Tập khi nào là nàng trở thành vận động viên điền kinh thì thôi. Không biết bơi, biết đi vẫn bế, thả xuống nước vẫn bế, lội giỏi hơn chồng vẫn bế.

Và khi thương quá đó có bữa gây lộn nhau, nhờ cái thơ bà, người ta mới biết. Trong cái thơ bà viết cái gì? Mình yêu nhau quá phải không? Vậy mà mắng, dám mắng em, em đi cho anh biết khổ cỡ nào khi không có em. Nó nghĩ như thế đó. Nó nghĩ như thế, hiểu không? Cái lý do nó tự sát chỉ đơn giản là mình thương nhau quá. Bây giờ dám mắng tôi như vậy được không? Được, tôi sẽ đày đọa anh. Tôi sẽ trừng phạt anh bằng cách là tôi cho anh khổ như thế nào khi mà không có tôi. Rất là ngu.

Rồi có nhiều cái cặp ly dị vui lắm. Cái bà đó sống ở chồng 30 năm hạnh phúc. Đùng đùng cái là ly dị. Hai họ rất là ngạc nhiên. Tòa cũng ngạc nhiên. Hỏi bà tại sao, bà nói 30 năm trước lúc mới cưới thì có một lần gây lộn anh mắng tôi là đồ hà mã, mà tôi không biết hà mã nó ra sao, thì tuần rồi đi sở thú thì tôi mới biết, có nghĩa là bây giờ tôi không có chịu nổi cái con người đó, con người mà dám nói cái mặt tôi như hà mã, cái ly dị, bởi cho nên đừng có đưa người thân đi sở thú là chỗ đó. Như cái bà đó, bà cũng dưới quê, bà ly dị, bà ly vị là vì bà một ngày kia bà phát hiện ra cái mọt là cái gì, thì chồng của bà giận, chửi bà đồ mặt mọt, mà bà không biết cái mọt. Vì cái làng của bà nó kêu cái nia, cái thúng, cái sậy thôi, cái sàng, bà đâu biết cái đó là cái mọt. Có một ngày mới đi ra ngoài Đà Nẵng hay là ra Nha Trang mới biết cái mọt về ly dị liền. Thì có một lần gây lộn ông dám chửi bà là cái đồ mặt mọt, đó quý vị thấy không? Cho nên kiến thức nhiều khi cũng có hại, nhiều lúc nó cũng có lợi là vậy?

Cái bà đó bà nói, bà khuyên với bạn bè, bà nói nên tiếp cận công nghệ hiện đại. Vì có một lần mới tuần rồi nè em tạo một cái nick giả trong Facebook, vô trong đó em đột nhập vô Facebook của chồng, em biết nhiều chuyện lạ. Thứ nhất em đã chết 3 năm. Thứ hai chết bằng một lý do rất khó tin. Thứ ba chồng em đang là trai độc thân, thì bà nói là khi mà tiếp cận cái công nghệ mình biết được ra được nhiều chuyện kỳ kỳ mà người bình thường không biết được. Cho nên cái vị nào có chồng thì biết, vô trong đó nhiều khi mình đã chết lâu rồi mà mình không biết, tại cái phần mà profile cái mà ông khai cho mình ghê lắm. Chết rồi.

3/ Rồi A giúp B bằng khía cạnh thời điểm. Cái mà nó có mặt trước nó giúp cho cái sau là đúng rồi, dễ hiểu rồi. Nhưng mà cái chưa có mặt nó vẫn là lý do để cho cái gì đó có mặt trước. Hiểu không? Mình không học đạo, mình không..cái này không ai lạ hết, ai cũng biết hết, nhưng mà phải học đạo cái đầu mình nó mới sáng ra.

Thí dụ như hồi đó giờ mình chỉ biết là cái thằng có trước nó giúp thằng có sau chứ. Nhưng mà không, Đức Phật nói không. Cái đó mới một nửa thôi con à. Cái mà nó chưa có đó, nó lại là lý do, nó là điều kiện cho cái khác có trước. Như ngày hôm qua tôi nói, tháng 10 em bé mới chào đời. Bác sĩ nói vậy trừ ra để non. Cho nên bác sĩ nói tầm tầm tháng 10 đó là em bé mới ra, mà tháng 5 là ở nhà đầy tả, đầy bĩm, đầy bình sữa. Còn nhà quê tôi còn ghê nữa. Trong nhà có các cụ là thường hay thỉnh cái thợ về để sau hè. Ai biết không? Cái thợ là cái gì? Quan tài, mà thỉnh trước phải không ta? Mà các cụ còn khỏe không? Khỏe luôn. Còn có cái chuyện này mới vui nè. Các cụ không xài mà hàng xóm cần cái mình gả luôn, hiểu không? Mà có nhiều cái tục lệ rất là lạ.

Có những cái gia đình mà họ kỵ nhắc đến những chữ chết, những cái chữ đẹp. Thí dụ như mình nựng con họ mình nói dễ thương quá là họ nói xui. Nhưng mà có những gia đình thì khiến nguyên cái hòm về là OK, nó lạ vậy. Cho nên có học đạo mình mới chú ý là có mặt trước giúp cái sau là dễ hiểu rồi. Mà cái chưa có nó lại là điều kiện để giúp cái có mặt trước, rồi hai cái cùng có mặt giúp nhau. Và cái cuối cùng là cái sự vắng mặt của đứa này nó lại là điều kiện cho cái kia có mặt. Cái đó

mới ghê nữa. Mà tại sao mình phải học mấy cái này? Quý vị biết vì suy nghĩ kỹ rồi coi, tại sao phải học? học để được ba lợi ích sau đây.

1/Thứ nhất, khi học được đủ các duyên này nè, ta sẽ sống trách nhiệm hơn. Trách nhiệm có nghĩa là gì? Những gì ta đang làm và chưa làm. Đang, đã và chưa đều có thể là điểm bắt đầu cho vô số sự cố sự kiện. Hiểu không? Những cái dự kiến mà mình sẽ làm nó cũng là chuyện lớn trong đời mình. Vì những dự kiến tương lai cho nên hôm nay mình có những chuẩn bị ABC có phải không ta? Hiểu hả? Dự kiến ABC có nghĩa là nghiệp tương lai phải không? Nhưng mà để lót nền cho cái nghiệp tương lai bây giờ mình có cần có những chuẩn bị không? Mà những chuẩn bị này có phải là nghiệp hiện tại không? vấn đề là chỗ đó.

Các vị muốn tuổi già về thiền viện tu, các vị muốn tuổi già cải tạo đất nhà làm một cái đạo tràng. Các vị muốn tuổi già cất một cái cốc ở đâu đó. Tất cả những cái muốn này nó có phải là cái tiền đề nó là bước đầu cho những cái sắp xếp hiện tại không? Có không? Và đương nhiên thì bây giờ tôi đâu biết tình hình tài chánh bà con tới đâu, nhưng tôi vẫn gợi ý.

- Một đừng có nên cúng đất cho chùa nữa. Không nghe tôi nói, mấy vị trụ trì nghe hiểu lắm. Một là hỗ trợ những chùa đang phát triển và có hoạt động cụ thể. Hiểu không? hỗ trợ cho các chùa đã cất xong và đang có hoạt động cụ thể và chất lượng. Hiểu hả?

- Còn hai, tự làm đạo tràng rồi thỉnh Tăng ni về sinh hoạt tốt hơn là cứ cúng cho Tam bảo là Tam bảo một đời để lún ở đó, bởi đâu có trụ trì nào mà một mình mà gánh quá nhiều, hiểu không?

- Thứ ba là coi chừng thường là công trình xây dựng các chùa, thường là vô dụng.

Thích là cất, thích là cất, cất xong không có xài được. Nổi hứng làm Phật lộ thiên đầy hết. Hiểu không? Rồi tăng xá cất không thực tế, phải nói về cái khoảng mà xây dựng, phải nói thiệt cái đám có tóc giỏi hơn không tóc. Bởi khi mình là mình người cư sĩ mình cất cái nhà cửa, phòng ốc ở trong cái đạo tràng của mình, mình rất là đời mà mình rất là thực dụng. Hiểu tôi nói không? Còn chùa mà để cho chùa cất thì thường là xài không được. Xấu, thiếu tiện nghi và không có tính tới những giải pháp đối phó với các tình huống bất trắc. Tôi nói tiếng Việt hiểu không? Hiểu tiếng Việt của tôi hả? Cất thì cất nhưng không có để ý đến những cái tình huống, thường Chùa cất rất là xấu bởi vì nghĩ chùa là đơn giản, chùa là ly tham, chùa là thiếu dục. Tôi ón nhất suy nghĩ đó. Một ra ngoài rưng ở góc cây hết. Còn anh cất là anh phải tuân thủ cái luật chơi của trời đất. Toilet cho ra toilet, cái ban công cho ra ban công, hành lang cho ra hành lang. Cửa sổ phải hợp lý, ánh sáng phải hợp lý, độ thoáng, thông thoáng, khô ráo phải hợp lý, nền sàn nhà tắm phải nghiêng một chút bảo đảm cho cái nước nó tự rút. Ánh sáng và độ thoáng phải bảo đảm cho nó khô. Tôi chủ trương cái toilet là rộng, khô, thoáng. Rộng có nghĩa là mình để cái ghế bố nó được. Khô là không có ẩm, thoáng là không có mùi. Mà thường chùa không để ý cái đó.

Cho nên nếu mà...cái này nói nghe lạc đề, nhưng mà đang nói về đề tài Duyên. Khi mình muốn chuẩn bị một cái tuổi già cho OK thì:

- Một là các vị giao cái mạng mình cho nhà già, viện dưỡng lão.

- Còn hai nên làm một cái đạo tràng do chính mình làm chủ, rồi mình rủ một số bạn đạo về, lựa một khu đất vàng, xây cất tiểu cảnh, vườn hoa, bồn cỏ hợp lý.

Rồi thỉnh các vị Tăng mà mình thích về dạy đạo hàng tháng hoặc mỗi nửa tháng. Hiểu tôi nói không? Tôi thề độc mô hình này hay hơn là đi cúng chùa. Cứ cúng cho chùa là banh cái miếng đất đó. Cúng chùa là banh miếng đất đó. Tại vì chùa không có chùa nào mà người ta làm cái đó cho mình. Bởi vì chư Tăng họ còn tu. Không có ai mà đứng ra hầu Phật tử hết. Nhớ cái đó, không có. Nếu mà trụ trì là người tốt thì họ lo họ tu. Họ đâu có hầu. Chỉ có mình nè, mình xây cái đó cho mình nè, thì mình mới chịu máu xương với nó thôi. Hiểu không? Bây giờ chẳng hạn như tôi là một đại gia, tôi có 18 người bạn, tôi sẽ rủ 18 đứa đi kiếm miếng đất cho ngon. Mỗi đứa một góc trên miếng đất đó, cất có thể giống nhau, khác nhau tùy, bồn hoa, tiểu cảnh, vườn cỏ, lối đi lát sỏi, hồ nước, cây kiểng trong đó có một cái thiền đường, có trà thất, có chánh điện. Hiểu không? mà toàn là dân chuyên nghiệp tới làm, kiến trúc sư hoặc là lấy mấy cái nhà mà thiết kế mà vườn cảnh chuyên nghiệp nó tới nó tính toán cho, để tuổi già chị em về sống với nhau, cần bún tay một cái là bác sĩ, y tá, tiền thôi, đời này chỉ có tiền, tôi luôn luôn nhớ là Năm Cam chuyện gì không giải quyết được bằng tiền thì bằng nhiều tiền nha. Tôi có biết một đạo tràng ở ngoài...tôi chỉ nói đại khái thôi, một đạo tràng tại Việt Nam, họ rất là độc lập và khi họ cần họ có cả bác sĩ và y tá ở các bệnh viện về làm

việc cho họ. Chuyện đó có thật và tôi hôm nay tôi kể chuyện là từ cái đạo tràng có thật, người thật việc thật, họ lựa một vị trí ngon lành, xong xuôi là cần, họ tróc tay cái chóc cái là bác sĩ, y tá tới, nó đem luôn mấy cái... chỉ trừ cái nào mà cồng kênh quá thì nó đem theo không nổi, còn cái nào mà nó khiêng được nó khiêng hết, vấn đề là mình, mình chỉ tới bao nhiêu thôi, mà tại sao tôi bài chuyện đó, bởi vì tôi đang nhắc đến chữ Duyên, tu là phải có kiến thức nên có phải là Duyên không, há? Sức khỏe là Duyên, trú xứ là Duyên. Nhớ lời tôi đi. Và cái cuối cùng là thầy bạn là Duyên. Kiến thức, trú xứ rồi gì nữa ta? Thầy bạn, Sức khỏe, đúng. Trú xứ, sức khỏe, thầy bạn rất là quan trọng. Bây giờ bà con phải dĩ nhiên ngay bây giờ là phải tập luyện, rồi ăn kiêng, rồi thể thao. Thứ hai là phải kiến thức nền. Ba là phải ngay bây giờ phải chú ý đến vấn đề trú xứ. Tới hồi mà nó gục xuống rồi đi về đâu ai chứa, lúc đó nó gọi thăm tên tôi, giá mà ngày xưa trong một buổi chiều nắng nhạt ở Dầu Giây nghe sư là đỡ quá rồi, bây giờ cà lơ xịch xụi, đi chằm phẩy rồi ai nuôi? biết đi chằm phẩy không? ai nuôi? nghe lời tôi đi, sức khỏe, kiến thức nền, trú xứ, thầy bạn, cái khoản thầy bạn thì bây giờ tôi thấy dễ lắm, thầy bạn nó hay chỗ này nè, lâu lâu đi Miền Điện, đi Thái một lần. Chú ý vị thiền sư nào, đường lối nào mình thích bèn gom một đám lại rước ông cố nội đó về dạy cho mình một tháng. Hiểu tôi nói không? Hiểu há? Sướng vô cùng, không lệ thuộc sư phụ nào đặc biệt hết. Đồi món liên tục, nó không đặc cái này cũng đặc cái kia. Hiểu há? rất là lợi. Cho nên tôi nhắc lại:

- Kiến thức nền là một Duyên rất là tốt.

- Sức khỏe là một cái Duyên rất là tốt.

- Trú xứ là một cái Duyên rất là tốt.

- Thầy bạn là một cái Duyên rất là tốt. Thầy là mấy vị mà mình thỉnh về, còn bạn là mấy người mình rủ về đó. Đó và tôi thấy tôi thiết tha kỳ này, sau những ngày tôi về, những lần tôi về đây tôi ngồi tôi chột lại cái đó tôi nghĩ rằng nếu có dịp thuyết pháp hoặc dạy học về cái chữ Duyên tôi sẽ đem mấy cái này ra. Tôi mong tất cả những người ở đây đừng có bắt chước người ta nói dốt là tu là không có chấp, sao cũng được. Đó biết không? Cái tên nào nói tu là ly tham, thiếu dục là không có chấp. Thì tôi chỉ hỏi nhỏ người đó một câu không cần trả lời. Anh ị trên giường rồi lúc đó anh có nên chấp không? Anh là không chấp mà cái đứa ở gần anh nó phải chấp à. Hiểu không? Hiểu tôi nói gì không? Cái chuyện mà nói kiểu A La Hán là khi nào A La Hán mới nói.

Thí dụ như nói là học nhiều rồi sở tri chương, học nhiều rồi thì sẽ bị dính mắc. Cái đó là A La Hán nói. Các vị hiểu tôi nói không? Nghe tôi nói nè, thà có tiền rồi đem liệng qua cửa sổ vẫn tốt hơn là không có tiền để liệng. Hai cái khác hay giống? Khác chứ.

Cứ có cái bằng tiến sĩ rồi không nhắc nhớ tới nó, đi làm một cái thằng đóng vai một thằng thất học vào chùa ngồi thiền nó dễ hơn là vào chùa ngồi thiền mà thiếu kiến thức, hiểu không? hiểu tôi nói không? lấy cái bằng xong đem liệng cái phẹt, vô chùa làm cái thằng dốt ngồi thiền nó dễ hơn là từ đầu tới đuôi dốt toàn tập, hiểu há, đó, hoặc là đừng có bắt chước người ta nói dốt, nói tu không cần nhan sắc sai, đúng vô chùa mình không phải cần, nhưng mà mình hỏi thiệt cái đứa đẹp đứa xấu thì mình thấy nó cũng dễ tu hơn chứ. Thí dụ như bây giờ bước ra đường đồ xăng thì nó thấy mặt mình sáng sáng nó đồ trước. Ok. Thử các khanh thôi.

Thì như vậy chột lại, nghe cái này quan trọng nè. Tại sao học về Duyên?

- Thứ nhất sống trách nhiệm hơn.

- Thứ hai buông bỏ dễ hơn. Là khi mình thấy mọi thứ không có gì là tồn tại độc lập mà cái gì cũng là nương gá, lắp ráp phải không ta?

Cho nên thứ nhất là học về Duyên để mình sống trách nhiệm hơn. Mình cứ nhớ nè, một sợi tóc, một cây tăm, một chiếc lá, một nụ cười, một cái hầy nguýt, lườm liếc, đều là điểm bắt đầu cho một sự cố, sự kiện. Đúng không? Những cái đã có mặt, đang có mặt và sẽ có mặt đều có thể là điểm bắt đầu cho một sự cố sự kiện. Ghê không? lớn đến đâu, bé đến đâu đều là điểm bắt đầu cho sự cố sự kiện. Dầu đó là một nụ cười, có thể cười đẹp, cười duyên hay cười đều, cười kiểu gì không biết.

Nhưng mà có những ánh mắt mà nó làm cho người ta rụng rún rồi, có những ánh mắt làm cho người ta về người ta nổi điên. Có không? Có những ánh mắt nào làm cho người ta rụng rún không? Có.

Mấy nay tôi bị nè.

Cho nên thứ nhất là mình học về Duyên là để mình sống trách nhiệm hơn. Thứ hai buông bỏ dễ hơn.

- Và cái thứ ba chắc chắn an lạc hơn. Hiểu không?

Khi mà mình sống mà trách nhiệm hơn thì mình sẽ an toàn hơn. Mà khi mình buông bỏ dễ hơn thì mình sẽ an lạc hơn. Đúng không? Có hiểu chữ an toàn và an lạc không ta? Cho nên nếu tôi là các vị tôi sẽ ghi thế này nè.

Khi mà học về Duyên thì ta được cái thứ nhất là sống trách nhiệm hơn. Thứ hai là buông bỏ dễ hơn. Rồi cái thứ ba mới quan trọng. Do cái thứ nhất, quay lại, do cái thứ nhất ta an toàn hơn và do cái thứ hai ta an lạc hơn. Rất là phải như vậy mới dễ nhớ. Hiểu không ta? Thứ nhất là ta sống trách nhiệm hơn. Thứ hai là dễ buông bỏ hơn. Rồi bây giờ tới cái thứ ba là do cái thứ nhất mà ta an toàn hơn. Rồi do cái thứ hai mà ta an lạc hơn. Nó rất là logic, chứ không có nên nghe thầy chùa ngồi rao giảng là con phải tin, con phải tin, NO, phải logic như vậy. Giống như bây giờ hỏi các vị tại sao đời là bể khổ các vị còn nhớ không? Quên sạch rồi. Đời chỉ có sướng và khổ mà sướng và khổ nó do thích và ghét. Phải không? Mà thích và ghét thì nó rất là mặc định. Hiểu chữ mặc định không? Tức là có những thứ mà tôi cho cái thằng cha ngồi bàn cuối thằng cha rất là khoái, nhưng mà tôi đưa cho cái ông sư Hạnh Tuệ ông không có lấy. Hiểu không ta? Tôi đưa cho thằng chả cái lon bia chả gặt, nhưng mà đưa cho thầy Hạnh Tuệ thì... hiểu không ta? Mà giờ này... ví dụ thôi, mệt thiệt ta.

Đưa rượu mạnh chứ bia làm gì, hiểu hả? Rồi có những người trên đời này họ được cái soirée 3000 đô họ rất là mừng, hiểu không ta? Nhưng mà có những người trong đám là đưa cái soirée làm cái gì? trùm đầu à? Biết Soirée không? Soirée là cái đồ mà bắt cá dưới mương, thì như vậy là cái mình thích và ghét nó rất là mặc định mà tôi còn tôi xì ra nhiều chuyện lạ lắm. Tôi sợ mà tôi ngán mà tôi ớn cái vụ mà mấy cái bó hoa mà rước người có biết không? Nó quê không biết trốn vào đâu, mà nhiều người họ khoái cái đó. Biết cái đó không ta? Gặp nhau ở phi trường cái trùm lên đầu một cái vòng hoa hoặc là đưa bó hoa mà nhiều người ôm cái cười, trời đất ơi. Cái mặt mình nó dày mà nó sần nó giống như là bị lác hay lác khô vậy đó. Nó ngứa mà nó dày lên mà nhiều người họ thấy đã vậy đó. Ôm cái cười mà có hiểu hả? Mà ở đây có ai đứng về phía tôi hay không giơ tay lên giùm đi, là không thích phải không? Kỳ, nó rất là kỳ, có ngon gặp nhau mình ôm thì ta còn cảm ơn thí dụ như vậy, chứ còn ba cái vụ mà bông hoa nó kỳ dữ lắm, nhưng mà đâu phải ai được ôm cũng mừng phải không ta, phải không? mất bát đĩa hay bắt đắc dĩ, mất bát đĩa OK.

Cho nên nghe lại nè, vũ trụ này nó được tồn tại, nó phát hiện và nó xuất hiện và tồn tại bằng sự tác động của vô số lực tác động.

- Duyên trợ sinh.
- Và Duyên trợ lực.

Mà những Duyên đó nó là cái gì? Nó gồm có mấy cặp thôi. Mấy cặp nguyên tố thôi. Mấy cặp nguyên tố là gì?

- Thiện ác.
- Tốt xấu.
- Buồn vui.
- Sướng khổ.
- Thích ghét.
- Nhân quả

Có mấy cặp thôi. Xong chưa? Mà mấy cặp này nè, nó tác động, A tác động B bằng mấy trường hợp thôi. Nó tác động bằng cách là:

- Bản chất.
- Cách thức.
- Và thời điểm.

Thì cái mà bản chất thì nó gồm có mấy trường hợp, rồi thời điểm có mấy trường hợp hiểu không? Rồi cách thức có mấy trường hợp? Trời ơi, nếu mà ngày xưa mà thời trẫm 15, 18 mà trẫm học cái Duyên Hệ mà học kiểu này là trẫm bây giờ trẫm lên tòa trẫm ngồi rồi. Không phải tôi chê tiền bối của tôi nhưng mà hồi xưa dạy classic lắm.

Classic là dạy tradition dạy... tiếng Việt Nam nói cổ lỗ sĩ thì hơi quá, nhưng mà cái kiểu truyền thống, hồi đó tôi có ba cái mà tôi rất là khó chịu: thứ nhất tại sao mà bắt tôi học 24 Duyên, ở đây có ai có tâm trạng đó không, mình tu là phải Giới, Định, Tuệ, Tín, Tấn, Thiên định chứ tại sao phải đi học ba cái vụ mà vật thực, rồi cái gì mà thiên, mà trong khi mình chưa có đắc cái gì hết, hiểu không? tôi rất khó chịu tại sao tôi phải học mấy cái mà tôi không hiểu lý do.

Thứ hai, học cái cách đó rất là khó nhớ, bị cách truyền thống. Nhưng mà bằng cái cách tiếp cận này nè, thì bà con mới học có mấy ngày bà con đã đường hoàng bước vào cái khu vực thâm nghiêm và tối mật của Tạng A Tỳ Đàm. Có một điều hiểu hay không thì trời biết, hiểu không? Bây giờ kể từ đây mà sao nghe nói là mọi thứ do duyên là bà con hiểu hả? Đừng bắt chước người ta như cái thằng cha hôm qua cái gì cũng tùy duyên. Cuối cùng là vợ chả tên duyên thì cái đó là không có được. Mà cái chữ tùy duyên ở đây là phải hiểu duyên là gì. Duyên là điều kiện tác động bởi hai thứ là Duyên trợ sinh và Duyên trợ lực. Mỗi thứ Duyên này lại có bốn trường hợp.... hiểu không? Rồi các Duyên ấy lại có ba cái tình huống để giúp nhau đó là bằng thời điểm, bản chất và cách thức. Rồi giúp nhau bằng bản chất là sao? Cái mình moi ra cho mày một đồng, hiểu không? Xong nói ra 24 rồi, cứ móc trong đó 24 đủ trong đây nè. Tại tôi nghĩ bà con tự moi được bởi vì bà con phải mua sách thôi. Chứ bây giờ nói tuốt tuộc rồi tiền đâu mà chúng tôi xây dựng. Cho nên mong có một ngày, mong có một ngày mà bằng điều kiện cá nhân hay bằng sự tài trợ của một vị đại gia hữu tâm nào đó mà mình khiêng nguyên cái đồng này qua Kalama vào một mùa trăng tuyệt đẹp, thiệt là đẹp mà trong khi đó, xin lỗi nha, đeo một cái Rolex 50.000 quăng cái đó, rước nguyên cái lũ này qua bên đó, công đức vô lượng, mà tiếng Bắc nó kêu là vô lượng đó, mà đeo 50.000 tôi thấy nó ruồi bu, cho tôi chửi mấy người đó, rất là ruồi bu, tự nhiên cái chiếc xe mà có chữ K với chữ C là thấy là thấy nghèo Cadillac với Lexus bỏ hai chữ để cái mua đại chiếc Mitsubishi là biết bao nhiêu tiền cho cái đám này, đem được đám này qua bên đó. Sáng nay tôi nhận được mấy cái hình của bên ban kiến thiết, nôn lắm quý vị, một cái tháp cao 24m, đường kính 12m và có 48 chỗ ngủ trong đó, có nghĩa là bên ngoài có 28 cái học, bên ngoài 24, trong 24 là 48. 48 là chỉ mới là cái Đại tháp thôi. Còn bên Thiên đường với bên Trai đường là mình bên đó hiện giờ là bên đó mình 100, cỡ này là mình chứa dư sức không có vụ mà đem nhét từng em, đi gã đầu trên, xóm dưới không cần. Mà tôi phải khoe bà con là mỗi một cái học hình dung được không ta? Kiểu mà răng cưa, răng cưa, cái tháp nó có cái chân là răng cưa, bà con nào muốn biết bà con đánh giùm tôi cái chữ Điện Tam thế Chùa tam chúc, điện Tam thế chùa tam chúc, đó thì chung quanh cái chân tháp Kalama là mấy cái đó, nhưng mà cái này thì hơi thấp còn của Kalama là cao 2m, dài 2, rộng 1. Cái lều mà lều cá nhân là lọt tọt. Biết lều cá nhân không? Mà trong tình huống mà muốn âm thì nằm chung. Thì cái này nghe là hấp dẫn. Thì ngang 1m, dài 2m, cao 2m, ngoài 24, trong 24 là 48. Ở trong lòng tháp, trong lòng tháp không có trang trí gì hết để trống. Tôi sử dụng bốn cái máy chiếu projector biết không? máy chiếu ba chiều thì trong đó luôn luôn... bởi vì bên đó là xài solar cho nên điện mình xài, mình không có nóng ruột. Bên đó mình có một cái hệ thống solar là 35kW. 35kW mạnh lắm, cho nên mình xài vô tư. Tất cả điện thấp sáng ở trong cái khuôn viên đó là đều xài solar, mà cái solar đó, solar của mỗi ngọn đèn là hoàn toàn độc lập không có liên hệ đến cái solar chánh hết. Cho nên solar chánh nó chỉ phục vụ cho cái gì chánh thôi. Còn mấy cái phụ là mỗi anh tự độc lập hết, giúp nhau bằng bất tương ưng duyên. Hay vậy đó.

Bên trong lòng nó, tôi xài bốn projector để chi ta? khi tôi... trong đó luôn luôn lạnh, luôn luôn lạnh. Tôi tái hiện nguyên cái.... mình đang ngồi thiền vậy nè thì nguyên cái sa mạc mênh mông, có mấy con kỳ đà, có xương rồng, có mấy cái cồn cát hiểu không? Rồi một lát sau cái sa mạc nó mất thì nó là bờ biển, mà cái bờ biển nào mình thích, bờ biển Mandavi, bờ biển Nha Trang, bờ biển Phú Quốc rồi sóng đánh mây cái vỗ sò nó lặn tẩn, lặn tẩn có hiểu cái đó không? Rồi một lát sau nó mất là tới khu rừng diệt đới, là giữa một cái rừng khuya như vậy mình nghe thác đổ, suối chảy rồi tiếng con này, con kia nó kêu giữa rừng khuya, rồi khoảng chừng.. do mình set up (thiết lập) thôi nửa tiếng, tiếng nó mất thì nó bù vào đó là cái cảnh của thác, của biển, của núi, của sa mạc, của rừng rồi cuối cùng là Phật, Phật tích, tức là mình ngồi, mình thấy từng cái viên gạch của chùa Kỳ Viên, của Lumbini, của Kushinagar hiểu không? lấy ở đâu ra lấy trong YouTube ra, hiểu không lấy trong YouTube ra. Nhưng mà dĩ nhiên cái âm thanh là do mình set up lại. Có nghĩa là mình ngồi ở đây nè, dĩ như lúc mình ngồi thiền mình nhắm mắt, nhưng mà mình cần thư giãn thì mình thấy mình đang ngồi giữa một cái sa mạc mênh mông, đường kính 12m cũng rộng lắm chứ, thì các vị tưởng tượng chung quanh mình là biển xanh và cát trắng, sóng nó đánh âm âm.

Còn nếu mà ai thích cá Koi thì mình đang ngồi ở giữa hồ cá Koi hiểu không? tùy hỷ. Mà ngày xưa đó là ước mơ nhưng bây giờ đó là thật rồi. Tháng sáu này là mình xong, tháng sáu mình xong, nhưng mình phải mất thêm mấy tháng để mà mình làm cái landscape (phong cảnh) bên ngoài, tháng

11 mình khánh thành và do cái duyên lạ lắm, khánh thành cái Trai đường vào mùa Dã quỳ. Khánh thành thiên đường cũng vào mùa Dã quỳ và khánh thành Đại tháp cũng là mùa Dã quỳ. Rất là dễ thương. Và tôi tính là sau này đó, là mỗi năm Kalama có một ngày gọi là ngày Tứ Niệm Xứ đó là ngày 11 tháng 11 tức là bốn số 1. Bốn số một đó là tượng trưng cho Tứ Niệm Xứ. Hiểu không? ngày mà đặc biệt mùa đó mùa Dã quỳ để dành cho mấy quý già nó về, mà tất cả, tất cả là đều là Duyên, bởi vì người hộ trì của tôi tên là Duyên.